

նուիրն երկու խումբ ձագերը . ասոնք պէտք է մէկ փեթակի մը մէջ լեցնել, ետքը գետնի վրայ փռած խսիրի կամ լաթի մը վրայ թափել . փռոցին երկու ծայրը կը դնես մէյմէկ փեթակ, ետքը մեղուները երկու կը զատես . թէ որ սկսին իրար կանչելով զատուիլ՝ աղէկ է . իսկ թէ որ երկու թագուհիներն ալ մէկ փեթակին մէջ մտնեն, նորէն պէտք է փռել : Եւ որ թագուհիները տեսնես՝ կըրնաս բռնել զատել, ու փեթակներու մէջ դնել . մէկէն աշխատաւորները իրենց քով կը ժողվին : Իսինք թէ երբ որ երկու խումբն ալ տկար ըլլան՝ պէտք է միացնել զանոնք . թէ որ երկու փեթակի մէջ ժողվեր ես, պէտք է փեթակին մէկը դնես իր տեղը, ու մէկալը մօտ գետինը . ետքը իրիկունը փոխես տեղերնին, ու սկաւառակով մը կէս լիպրէ մեղը դնես քովերնին . թէ որ առաւօտը նայիս որ թագուհիին մէկը մեռեր է, ան երկու խումբերը կը միանան իրարու հետ, ու վախճանիդ կը հասնիս . չէ նէ նորէն կրկնելու է նոյն գործողութիւնը . վասն զի մէկ փեթակի մէջ երկու խումբ մեղուներու զատ զատ աշխատիլը աղէկ չէ . նոյնպէս թէ որ իրեք կամ չորս օր իրարմէ ուշ ելլող խումբերը ուզես իրարու հետ խառնել, պէտք է՝ առաջ ելլող խումբը շփոթել, ու մեղրաջուր ցանելով մեղուները ցրուել, ետքը նոր խումբը վրան պարպել :

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ

Ինչպիսի ցաւի այլեայլ դեղեր :

ԵՐԲԵՄԸ կը լայ որ դիպուածով մը կամ լցնալով կամ զարնուելով մէկուն ակուան կը թափի . ասանկ ատեն պէտք է նորէն ակուան տեղը դնել զգուշութեամբ, և որպէս զի տեղէն չըշարժի՝ երկու ծամեւեաց մէջտեղը կը

տոր մը բամպակ դնելու, ու թաշկինակով մը կզակը գլխուն վրայէն կապելու է, և հիւանդը պէտք չէ որ խօսի կամ լեզուն շարժէ, որպէս զի ակուան ալ տեղէն չշարժի : Եւ կերպով ակուան երբեմն խիստ աղէկ կը հաստատուի իր առջի տեղը . բայց թէ որ ելած ակուան վերի ծամեւեքէն է, տեղը հաստատելը աւելի դժուար կը լայ :

Իսկ ակուայի ցաւը, որ երբեմն սաստիկ կը լայ ու գէշ հետեանքներ կունենայ, անանկ դարման մը չունի որ ամէն անգամ յաջողի . մենք հոս գլխաւոր դեղերը զուրցենք՝ որ շատ անգամ ցաւը կանցնեն . միայն թէ ասոնց մէկը չյաջողինէ՝ մէկալը պէտք է փորձել, թէ որ ան ալ չյաջողի՝ ուրիշ մը : Եւ որ մէկը ակուայի ցաւին հետ մէկտեղ իջուածք ալ ունենայ, պէտք է ոտքը տաք ջրի մէջ դնել, ջրին մէջը քիչ մը մանանեխի ալիւր՝ կամ աղ ձգելով . կրնայ նաև 15 կամ 20 հատ տըրուկ՝ դրուիլ անկըձին ետեւը : Իայց թէ որ իջուածք չունի, ուրիշ դարմաններ ընելու է : Եւ պէս երբոր մէկուն ակուան փտտած ու ծակ է, բամպակէ պատրոյգ մը կրնայ շինուիլ ու ջրով հարած ափիոնի մէջ թաթխուիլ, ու ակուային ծակին մէջը խոթուիլ :

Իփիոնին տեղը կրնայ բռնել նաև ձէթը, բալասանը, բարկ քացախը, մեխակի եղը, սաստիկ օղին, Վոլոնիայի ջուրը, եթերը, և ասոնց նման տաքցնող ու թմրեցնող հեղուկները, որով ակուան ցաւ չզգար : Երբոր ակուան փտտած չէ, բաւական է սղտի դգալով քիչ մը ճերմակ խաշխաշ ջուր խմցնել, և կամ գաւաթ մը շաքարով խառնած ջուր՝ մէջը մէկ ցորենաչափ ափիոն դրուած :

Փտտած ակուայի ցաւին դէմ շատ զօրաւոր դեղ է կաթիլ մը ծծմբային թթուութեամբ կամ արջասպիեղով՝ ակուան այրել . բայց աս բանս շատ զգու-

շուժք պէտք է ընել. այսինքն ասեղի մը ծայրով պզտի կաթիլ մը կաթեցնելու է փտտած ակռային ծակին մէջ՝ զգուշանալով որ ընտերքը չայրին։ Բայց թէ դիպուածով ընտերքին կամ բերնին մէջ կաթի, պէտք է մէկէն հիւանդին բերանը ջրով ցողուել տալ։ Երանկ ժանտաջրով այրելը դիւրին է՝

երբոր փտտած ակռան վարի ծառէնաց վրայ ըլլայ. իսկ թէ որ վերն է, ան ատեն պէտք է հիւանդին գլուխը ան կերպով դնել որ կարելի ըլլայ հեղուկը ակռային վրան կաթեցնել, ու քանի մը վայրկեան անանկ կենայ։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Լճակա ու Վտուկ հրաբուխները :

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐ կարդացողը նախ ընթաց թերթին մէջ հրաբուխին ինչէն ու ինչ կերպով ըլլալը իմանալէն ետեւ, կարժէ որ համառօտ տեղեկու թիւն մը առնէ աս երկու գլխաւոր հրաբուխներուն, այսինքն Լառնային ու Վտուկին վրայ ալ՝ որ խիստ ա-

նուանի են պատմութեան և աշխարհագրութեան մէջ :

Հրաբուխներուն մէջ ամէնէն մեծը չէ, բայց ամէնէն անուանին է Լառնա լեւը Սիկիլիա կղզին մէջ։ Երբ վրայ միայն մէկ քանի տեղեկութիւններ ունինք, ու կերպնայ թէ